

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 87/2013-26

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 23. mája 2013 v senáte zloženom z predsedu Jána Lubyho, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Ladislava Orosza v konaní o sťažnosti Ing. Ľ. C., L., zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. I. M..., s. r. o., Ž., konajúcou prostredníctvom konateľ'a a advokáta JUDr. I. M., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C/286/2007, za účasti Okresného súdu Žilina, takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo Ing. Ľ. C. na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C/286/2007 porušené boli.

2. Ing. Ľ. C. priznáva finančné zadostučinenie v sume 3 000 € (slovom tritisíc eur), ktoré mu je Okresný súd Žilina povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Okresný súd Žilina je povinný uhradiť Ing. Ľ. C. trovy konania v sume 331,12 € (slovom tristotridsaťjeden eur a dvanásť centov) na účet Advokátskej kancelárie JUDr. I. M..., s. r. o., Ž., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Sťažnosti vo zvyšnej časti nevyhovuje.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením sp. zn. IV. ÚS 87/2012 zo 7. februára 2013 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť Ing. Ľ. C. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C/286/2007 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ podal 7. novembra 2011 okresnému súdu návrh na vydanie platobného rozkazu na sumu 359 207 Sk s prísl. z titulu uplatnenej náhrady škody. Okresný súd po podaní odporu vydaný platobný rozkaz zrušil, pridelil veci sp. zn. 8 C/286/2007 a nariadil pojednávanie.

Sťažovateľ uviedol, že v jeho právnej veci dochádza k zbytočným prietahom, pričom ku dňu podania sťažnosti ústavnému súdu nebolo uvedené konanie právoplatne skončené.

Vzhľadom na to navrhuje, aby ústavný súd podľa čl. 127 ústavy vyslovil, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní bolo porušené jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, zároveň sa domáha prikázať okresnému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prietáhov. Napokon žiada o priznanie finančného zadosťučinenia v sume 3 000 € a úhrady trov konania.

Okresný súd sa na základe výzvy ústavného súdu vyjadril k sťažnosti podaním sp. zn. 1 Spr S/120/2013 (doručeným ústavnému súdu 2. apríla 2013), ku ktorému pripojil okrem prehľadu procesných úkonov vykonaných v doterajšom priebehu napadnutého konania aj stanovisko zákonného sudcu, v ktorom sa okrem iného uvádza:

„Okolnosti nenasvedčujú výskytu procesných prekážok postupu konania.

Vo vzťahu k ďalším častiam výzvy na vyjadrenie k prietahom je namieste skonštatovať, že vec je objektívne vybavovaná po dlhšiu dobu, než ako by mohla byť vybavovaná pri možnosti výhradnej pozornosti súdu. Za týchto okolností bude otázka vzniku a príčin prietáhov vecou posúdenia príslušného súdu pri vybavovaní predmetnej sťažnosti.

Dovolím si však v ďalších súvislostiach skonštatovať, že súdne oddelenie je v stave vysokej zaťažnosti, prevzal som ho po predchádzajúcej sudkyňi odchádzajúcej na KS ZA JUDr. J. U., s príznačným dopadom na zhoršenie tzv. skladbu nerozhodnutých vecí, lebo tieto v minulosti neboli skončené z rôznych dôvodov, spravidla spojených so skutkovou zložitou vecí. Prakticky povedané, veci z takto sťaženej skladby spravidla nie je možné skončiť na jednom pojednávaní a je nutné ich študovať opakovane, preto takto prevzaté veci neskončené z rôznych príčin v minulosti sú zásadne ťažšie ako nové veci z bežného nápadu. Obdobie roka 2007 bolo poznačené mimoriadne zvýšeným nápadom civilných vecí, s mimoriadne nepriaznivým dopadom na fyzickú možnosť vybavenia tohto nápadu sudcom aj zamestnancami tunajšieho súdu, v závere roka 2007 zostatok dosiahol 505 vecí. Prakticky povedané, pri fyzickej možnosti súdneho oddelenia vybaviť pravidelný ročný nápad v priemere 250 civilných (priemerne zložitých) vecí ročne, zostatok nerozhodnutých (spravidla zložitejších) vecí ďalších 1,5 až 2-krát presahuje jeho ročný násobok...

Tunajšie súdne oddelenie navyše trpelo personálnou nestabilitou včítane neprítomnej vyššej súdnej úradníčky od marca do októbra 2011. Naopak, približne od začiatku roka 2013 moja vyššia súdna úradníčka zastupuje inú, čo má tiež nepriaznivý dopad na možnosť ukladania niektorých úkonov, v tomto prípade konkrétne vypracovanie nariadenia znaleckého dokazovania. Navyše v minulosti bolo prijaté rozpočtové opatrenie, podľa ktorého neboli pridelené peniaze na preddavky na znalecké dokazovanie.

V roku 2013 mám nápad nových civilných vecí priemerne nad 35 vecí mesačne, čo aj do budúcnosti vylučuje možnosť vybavovania takého množstva vecí bez vzniku prieťahov.“

Ústavný súd zaslal vyjadrenie okresného súdu sťažovateľovi, ten však nepovažoval za potrebné zaujať k nemu stanovisko.

Z predloženého spisu okresného súdu vyplýva, že 7. novembra 2006 bol okresnému súdu doručený návrh na vydanie platobného rozkazu z titulu uplatnenej náhrady škody. Keďže súdny poplatok na základe výzvy nebol sťažovateľom v určenej lehote zaplatený, okresný súd uznesením z 20. decembra 2006 konanie zastavil. Po podaní odvolania a následnom zaplatení súdneho poplatku okresný súd uznesením z 18. januára 2007 zrušil uznesenie, ktorým bolo konanie zastavené.

Obsah súvisiaceho spisu okresného súdu potvrdzuje úkony uvedené v jeho vyjadrení z 25. marca 2013, ktoré ústavný súd považuje za preukázané a z ktorých vo vzťahu k predmetu sťažnosti považuje za relevantné tieto:

„12. 4. 2007 vydané uznesenie, ktorým súd odporcovi uložil zaplatiť súd – poplatok za podaný odpor

- 11. 3. 2010 vytýčený T (termín pojednávania, pozn.): 12. 4. 2010*
- pojednávanie 12. 4. 2010 odročené na 3. 5. 2010 za účelom ďalšieho dokazovania*
- pojednávanie 3. 5. 2010 vyhlásený rozsudok*
- 2. 7. 2010 expedovaný rozsudok účastníkom*
- 20. 7. 2010 odvolanie PZ N (právny zástupca navrhovateľa, pozn.) najskôr faxové, dňa 21. 7. 2010 podané osobne v podateľni tunajšieho súdu*

- 17. 8. 2010 navrhovateľ vyzvaný uznesením na zaplatenie súdneho poplatku za odvolanie proti rozsudku
- 17. 8. 2010 odporcovi zaslané odvolanie spolu s výzvou na vyjadrenie, ktoré podal odporca 14. 9. 2010 cestou pošty
- 7. 9. 2010 spis zaslaný KS [Krajskému súdu v Žiline, pozn. (ďalej len „krajský súd“)] na rozhodnutie o odvolaní PZ N (právneho zástupcu navrhovateľa, pozn.) voči rozsudku OS (okresného súdu, pozn.)
- 4. 3. 2011 návrat spisu z KS Žilina s vydaným uznesením č. k. 9 Co/353/2010-127, ktorým bol rozsudok OS (okresného súdu, pozn.) zrušený a vec vrátená na ďalšie konanie
- 15. 3. 2011 vytyčené pojednávanie na 15. 6. 2011 + doručované uznesenie KS (krajského súdu, pozn.)
- pojednávanie 15. 6. 2011 odročené na 25. 7. 2011 za účelom ďalšieho dokazovania + na pojednávaní pripustená zmena návrhu
- pojednávanie 25. 7. 2011 odročené na neurčito
- 8. 2. 2013 požiadaná Slovenská komora exekútorov o súčinnosť – zaslanie spisu
- pojednávanie 13. 3. 2013
- na pojednávaní 13. 3. 2013 vyhlásený rozsudok. “

Ústavný súd na okresnom súde zistil, že jeho ostatným úkonom bolo pojednávanie uskutočnené 13. marca 2013, na ktorom bol vyhlásený rozsudok.

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľ sa svojou sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov. Zároveň namieta aj porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07, IV. ÚS 90/2010).

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čo platí, aj pokiaľ ide o čl. 6 ods. 1 dohovoru) vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník konania obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu vyplýva z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania

postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 prvej vety OSP, podľa ktorej len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Sudca je podľa § 117 ods. 1 druhej vety OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní mohlo dôjsť k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prerokúvanej veci.

1. Pokiaľ ide o právnu a skutkovú zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že predmetom posudzovaného konania je spor o náhradu škody v zmysle § 420 a nasl. Občianskeho zákonníka. Tieto spory tvoria bežnú súčasť rozhodovacej agendy všeobecných súdov a v zásade ich nemožno považovať za právne ani skutkovo zložité. Ani predmetné konanie o náhrade škody ústavný súd nehodnotí ako zložitú vec z hľadiska skutkového stavu a ani z hľadiska právneho posúdenia a poukazuje na to, že ani okresný súd sa vo svojom vyjadrení k sťažnosti na skutkovú ani právnu zložitosť veci neodvolával.

2. Ďalším kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či v napadnutom konaní mohlo dôjsť k zbytočným priet'ahom, bolo správanie sťažovateľa ako účastníka tohto súdneho konania v procesnom postavení navrhovateľa. Ústavný súd nezistil také skutočnosti, ktoré by bolo potrebné pripísať na jeho ľarchu v súvislosti s doterajšou dĺžkou napadnutého konania.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v napadnutom konaní a zistil tieto obdobia úplnej nečinnosti:

- od 12. apríla 2007 (uznesenie o uložení povinnosti odporcovi zaplatiť súdny poplatok za odpor) do 24. júla 2009 (výzva právnenému zástupcovi navrhovateľa) bol okresný súd nečinný viac ako 2 roky a 3 mesiace,
- od 25. júla 2011 (pojednávane) do 8. februára 2013 (výzva Slovenskej komore súdnych exekútorov na súčinnosť) bol okresný súd nečinný viac ako 1 rok a 6 mesiacov.

Okrem nečinnosti bolo napadnuté konanie poznačené navyše aj neefektívnosťou, čo vyplýva predovšetkým z toho, že krajský súd uznesením sp. zn. 9 Co/353/2012 z 18. novembra 2010 zrušil rozsudok okresného súdu č. k. 8 C/286/2007-89 z 3. mája 2010 a vec mu vrátil na ďalšie konanie, keď v odôvodnení uznesenia okrem iného uviedol:

«Občiansky súdny poriadok v ustanovení § 157 ods. 2 O. s. p. okrem iného ukladá súdu povinnosť stručne, jasne a výstižne vysvetliť, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec správne posúdil. Súd je povinný dbať na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé a najmä zrozumiteľné.

Pokiaľ nepostupuje v zmysle vyššie uvedeného, nielenže zaťaží konanie procesnou vadou (tak, ako to konštatuje i navrhovateľ vo svojom odvolaní), ale odníma tým i možnosť účastníkovi konať pred súdom, lebo ten nemôže svoje odvolanie objektívne zdôvodniť, najmä s prihliadnutím na ust. § 205 O. s. p., ale môže vysloviť len nespokojnosť s takýmto rozhodnutím vo všeobecnej rovine (poprí prípade vytknúť tú časť rozhodnutia, o ktorej sa domnieva, že bola podstatnou pre rozhodovanie vo veci).

S prihliadnutím na vyššie uvedené je potom potrebné poukázať na to, že i keď dôvody napadnutého rozhodnutia sú pomerne rozsiahle, nie sú podľa názoru odvolacieho súdu zrozumiteľné a nemožno z nich jednoznačne vyvodiť dôvod, pre ktorý došlo k zamietnutiu návrhu navrhovateľa. Prvostupňový súd v dôvodoch svojho rozhodnutia cituje viaceré zákonné ustanovenia, jednak Obchodného zákonníka i Občianskeho zákonníka bez toho, aby dôvodil, aký konkrétny význam mali pre posúdenie tej-ktorej otázky. Pokiaľ konštatuje, že došlo k premlčaniu práva navrhovateľa v zmysle § 106 Občianskeho zákonníka, nie je

zrejme, z akého dôvodu cituje potom ustanovenie § 387 Obchodného zákonníka, najmä ak sa navrhovateľ domáha náhrady škody podľa § 420 a nasl. Občianskeho zákonníka.

Ako sa javí ďalej z dôvodov napadnutého rozhodnutia (najmä posledný odsek č. 1. 9 dôvodov a odsek 1 č. 1. 10 dôvodov) ďalším dôvodom na zamietnutie návrhu navrhovateľa mala byť skutočnosť, že tento neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal príčinnú súvislosť medzi porušením právnej povinnosti zo strany navrhovateľa a vznikom škody, teda neexistuje tu podľa názoru prvostupňového súdu jeden z predpokladov uplatnenia zodpovednosti za škodu. Z týchto dôvodov potom podľa názoru odvolacieho súdu nemohol súd prihliadať na námietku premlčania, lebo premlčať možno len existujúce právo (pokiaľ právo neexistuje, nemohlo dôjsť ani k jeho premlčaniu) aj z toho dôvodu je potom rozhodnutie prvostupňového súdu nezrozumiteľné (dôvody si navzájom odporujú). To potvrdzuje i samotný prvostupňový súd, keď na č. 1. 10 dôvodov rozhodnutia v odseku 1 okrem iného uvádza: „Len po preukázaní konkrétneho priebehu exekučného konania by súd vedel najmä posúdiť, či povinný vedel, či a kedy došlo k zaplateniu alebo nútenému vymoženiu plnenia a či súd môže v tomto prípade ustáliť, že o škode podľa citovaného ustanovenia § 106 sa žalobca dozvedel až z vyúčtovania exekúcie zo dňa 8. 1. 2004.“

V ďalšom konaní bude preto povinnosťou prvostupňového súdu opätovne rozhodnúť o návrhu navrhovateľa s tým, že svoje rozhodnutie bude musieť zdôvodniť v súlade s ust. § 157 ods. 2 O. s. p. tak, aby z neho bolo zrejme, z ktorého konkrétneho dôvodu návrhu navrhovateľa nevyhovel. Dôvody rozhodnutia musia byť jasné a presvedčivé (súd nemôže zdôvodniť svoje rozhodnutie alternatívnym spôsobom, napr. že právo na náhradu škody tu v čase rozhodovania neexistuje, a pokiaľ by i existovalo, tak je premlčané).»

Ústavný súd vo svojej predchádzajúcej judikatúre poukázal na to, že nielen nečinnosť, ale aj nesústredená a neefektívna činnosť štátneho orgánu (všeobecného súdu) môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, ak činnosť štátneho orgánu nesmerovala k odstráneniu právnej neistoty týkajúcej sa tých práv, kvôli ktorým sa sťažovateľ obrátil na štátny orgán, aby o jeho veci rozhodol (obdobne napr. IV. ÚS 22/02, IV. ÚS 380/08, III. ÚS 103/09, I. ÚS 7/2011).

Pokiaľ okresný súd vo svojom vyjadrení k sťažnosti v súvislosti s namietanými priet'ahmi v napadnutom konaní prostredníctvom zákonného sudcu argumentoval skutočnosťou, že „*súdne oddelenie je v stave vysokej zaťažnosti a trpelo personálnou nestabilitou...*“, ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru (napr. I. ÚS 127/04, II. ÚS 311/06), podľa ktorej nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť konanie, ako aj skutočnosť, že Slovenská republika nevie alebo nemôže v čase konania zabezpečiť primeraný počet sudcov alebo ďalších pracovníkov na súde, ktorý oprávnený subjekt požiadal o odstránenie svojej právnej neistoty, nemôžu byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov a v konečnom dôsledku nezabavujú štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné priet'ahy v súdnom konaní.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že doterajším namietaným postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C/286/2007 došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

III.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak porušenie základných práv podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Aj napriek tomu, že ústavný súd rozhodol, že základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru bolo postupom okresného súdu porušené, neprikázal mu, aby vo veci konal bez zbytočných priet'ahov, pretože okresný súd v právnej veci sťažovateľa 13. marca 2013 (t. j. po podaní sťažnosti ústavnému súdu) meritórne rozhodol. Vzhľadom na to v tejto časti ústavný súd sťažnosti nevyhovel (bod 4 výroku tohto nálezu).

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadost'učinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadost'učinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Sťažovateľ sa domáha priznania finančného zadost'učinenia v sume 3 000 € z dôvodov uvedených vo svojej sťažnosti. Poukázal najmä na to, že „*Absencia právnej istoty v prejednávanej veci znamená pre sťažovateľa citel'né následky.*“.

Cieľom finančného zadost'učinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04). Podľa názoru ústavného súdu v tomto prípade prichádza do úvahy priznanie finančného zadost'učinenia. Pri určení finančného zadost'učinenia ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadost'učinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

S prihliadnutím na doterajšiu dĺžku konania okresného súdu vedeného pod sp. zn. 8 C/286/2007, berúc do úvahy konkrétne okolnosti daného prípadu, ako aj skutočnosť, že konanie vo veci nebolo do rozhodnutia ústavného súdu právoplatne skončené, ústavný súd považoval priznanie sumy 3 000 € za primerané finančné zadost'učinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v dôsledku jeho právneho zastúpenia v konaní vedenom ústavným súdom Advokátskou kanceláriou JUDr. I. M..., s. r. o., Ž. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Ústavný súd pri rozhodovaní o priznaní trov konania vychádzal z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2012, ktorá bola 781 €.

Úhradu priznal za dva úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia a podanie sťažnosti) v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 3 a § 14 ods. 1 písm. a) a b) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), a to každý úkon po 130,16 €, t. j. spolu 260,32 €, čo spolu s režijným paušálom 2 x 7,81 € (§ 16 ods. 3 vyhlášky) predstavuje sumu 275,94 €. Keďže Advokátska kancelária JUDr. I. M..., s. r. o., Ž., je platcom dane z pridanej hodnoty [ďalej len „DPH“ (na základe predloženej fotokópie osvedčenia o registrácii pre DPH)], uvedená suma bola zvýšená o DPH vo výške 20 % podľa § 18 ods. 3 vyhlášky a podľa zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov. Trovy právneho zastúpenia vrátane započítania DPH a režijného paušálu boli priznané v celkovej sume 331,12 €, t. j. v súlade s vyčíslením predloženým právnym zástupcom sťažovateľa.

Priznanú úhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet Advokátskej kancelárie JUDr. I. M..., s. r. o., Ž. (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP), v lehote uvedenej v bode 3 výroku tohto nálezu.

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou nálezu uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. mája 2013